

tai ati

HARTSVERBONDENHEID

Matoekoe

Centrum voor jongeren met een ontwikkelingsstoornis in Suriname

Cultureel
Fonds Suriname

De stichting Cultureel Fonds Suriname houdt zich in Nederland onder andere bezig met de fondswerving en belangenbehartiging voor Heilpedagogisch Centrum Matoekoe in Lelydorp, Suriname.

Bestuursleden: Grietzen Kunnen - voorzitter; Bernard Heldt - secretaris; Ineke Peerdeman - penningmeester.

Bankrekeningnummer: NL55TRIO 02 1249 9955 ten name van Stg Cult

Fonds Suriname te Zeist. Het Cultureel Fonds Suriname heeft de ANBI status;

giften zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

Matoekoe is grotendeels afhankelijk van donaties; uw gift wordt bijzonder op prijs gesteld!

Grietzen Kunnen, Voorzitter
Cultureel Fonds Suriname

Het afgelopen jaar van Matoekoe

Voor belangstellenden en donateurs hebben we als bestuur van het Cultureel Fonds Suriname (CFS) gemeend om juist in deze tijd een Tai Ati uit te brengen. Wat bedoel ik met deze tijd: De coronapandemie en de slechte financiële situatie in Suriname. De corona invloeden zijn in Suriname enorm groot. Veel beperkingen, strenge avondklokken, gesloten winkels en weinig medische hulpmiddelen. En toch inmiddels de derde vaccinatie ronde.

Voor de kinderen die zorg nodig hebben, en dat geldt niet alleen voor Matoekoe, is er geen of weinig opvang of dagbesteding meer. Daardoor is de belasting van de ouders toegenomen omdat hun kinderen thuis moesten blijven. De al geringe inkomsten die de zorginstellingen ontvingen, zijn nu helemaal tot bijna nul gereduceerd. De Surinaamse regering is totaal bankroet en kan dus ook geen geld meer in de zorg steken. Zo nu en dan komt er toch onverwachts een kleine financiële bijdrage vanuit de overheid.

Op verzoek van het bestuur van Matoekoe heeft het bestuur van het CFS besloten om de totale exploitatie van Matoekoe voor de maanden september en oktober 2021 veilig te stellen, zodat de instelling kans heeft om te overleven. Het bestuur van Matoekoe is in Suriname druk bezig om financiële middelen te vinden voor de zorg voor de kinderen, maar daar is veel geld voor nodig. Het CFS is echter niet in staat om langdurig de exploitatiekosten op zich te nemen en moet zich dan ook beperken tot ondersteuning van verschillende noden. Dit kan soms het noodzakelijk onderhoud in de huizen zijn, of hulp bij de administratie, of om bewonersvervoer op te lossen etc. Het zal altijd kind-gerelateerde financiële ondersteuning zijn.

Ook hebben we met elkaar geconstateerd dat de omstandigheden in de laatste decennia in Suriname zeer slecht zijn en dan met name de financiële situatie met betrekking tot de salarissen. De koers van de SRD (Surinaamse dollar) is de laatste paar jaar met meer dan 75% gedevalueerd, wat inhoudt dat alles veel duurder is geworden en dat men minder met het salaris kan doen. Dit alles heeft tot gevolg gehad dat er veel goed opgeleide medewerkers van Matoekoe zijn vertrokken. Het CFS heeft samen met de directie en bestuur van Matoekoe het plan opgevat om een praktische zorgopleiding te initiëren, waar ook zeker ruimte zal zijn voor de waarde van bijvoorbeeld de dagopening en de jaarfeesten. Het plan is om vanuit Nederland op basisniveau de eerste zorgvaardigheden aan te reiken via sociale media en daarbij hand-outs aan te bieden aan de medewerkers. Er zijn al drie Surinaamse collega-zorginstellingen, de Mariahoeve (hierover is bericht in de vorige Tai Ati) de Mr. Huberstichting en Huize Betheljada, die ook graag van deze opleiding gebruik willen maken. Het CFS zoekt naar docenten in Nederland die, samen met Surinaamse leerkrachten, via digitale media aan deze opleiding willen meewerken. Zo hopen we in deze barre tijden een steentje te kunnen bijdragen aan de overleving van Matoekoe dat ons zo dierbaar is.

Grietzen Kunnen

Matoekoe, opgericht in 1988, is een centrum dat zorg en begeleiding biedt aan ± 60 pupillen (van wie 15 intern) met een ontwikkelingsstoornis in de leeftijdscategorie van 6 tot 25 jaar.

Met de hiernaast beschreven situatie in ons achterhoofd wenst het bestuur van het Cultureel Fonds Suriname aan al degenen die Matoekoe een warm hart toedragen een goede kersttijd en een inspirerend en bovenal gezond 2022.

Urwin Orlando Holband

Goedendag lezers van Tai Ati.

Staat u mij toe om mij voor te stellen:

Urwin Orlando Holband, in het dagelijks leven predikant van de Evangelische Lutherse Kerk in Suriname en vanaf maart 2020, gedelegeerde directeur van Stichting Matoekoe, Centrum voor kinderen met een beperking.

Medio 2019 las ik in de dagbladen dat het Centrum vanwege diverse omstandigheden, en niet op de laatste plaats een tekort aan financiële middelen, de deuren zou sluiten. Als predikant van de Lutherse kerk te Wanica, waar Matoekoe ook gevestigd is, trad ik in contact met het bestuur van Matoekoe om naar mogelijkheden te zoeken om het Centrum van ondergang te behoeden. In samenwerking met het Luthers Diaconie te Amsterdam werden er middelen aan het Centrum geschonken. Het bestuur onder de beziende leiding van mevr. Rose-Ann Franklin deed het verzoek om zitting te nemen in het bestuur, wat ik vol liefde aanvaardde. Na anderhalf jaar en met de hulp van het Cultureel Fonds Suriname, is het getij ten dele gekeerd.

Urwin Holband

Visie achter de opleiding van Matoekoe

Na het dieptepunt voor de zorg naar aanleiding van de invloed van de Corona, waarbij de pupillen geen dagbesteding meer geboden kon worden, probeert Matoekoe zich weer te richten op uitbreiding van het aantal kinderen en jongvolwassenen en het bieden van goede zorg.

Een van de speerpunten daarbij is het opleiden van de medewerkers. In samenwerking met het Cultureel Fonds Suriname, zijn de eerste stappen gezet om te komen tot het bieden van een korte op de basiszorg gerichte opleiding. Ook al is kunde van de basisprincipes in de zorg (hygiëne, dagindeling, omgaan met epilepsie, enz.) de eerste prioriteit, de visie achter de zorg die Matoekoe voorstaat, blijft van groot belang.

De visie op de zorg is derhalve onveranderd en zal als uitgangspunt dienen voor de basisopleiding:

- o Ieder mens is een unieke geestelijke individualiteit met opgaven en mogelijkheden. De kern van ieder mens is gezond.
- o Deze kern, de menselijke individualiteit, is de bepalende factor. Niet de verstandelijke beperking / ontwikkelingsstoornis.
- o Met ieder mens wordt op basis van respect en gelijkwaardigheid omgegaan.
- o In de omgang met ziekte en stoornissen ligt een mogelijkheid tot individuele ontwikkeling en zingeving, ieder mens kan ontwikkelingsstappen zetten. Sommigen hebben daarbij voortdurend de erkenning en ondersteuning van anderen nodig om hun gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen te ontwikkelen.
- o Ieder mens heeft recht op deelname aan het culturele, religieuze, sociale en economische leven.
- o Zelfkennis van de begeleider heeft invloed op de ontwikkeling van de cliënt: respect voor het lot van de mens met een beperking. Het is daarbij belangrijk om als begeleider de volgende vaardigheden te ontwikkelen: objectief waarnemen, het wezenlijke onderscheiden, geduld, tegenwoordigheid van geest, terughouding en nieuwsgierigheid en het besef van ieder mens te kunnen leren.

De begeleider levert een bijdrage aan een menswaardig en respectvolle omgeving, waar cliënten en collega's zich veilig, op hun gemak en gerespecteerd voelen en optimaal kunnen functioneren. Zelfreflectie op het eigen handelen is een belangrijk instrument voor de begeleider.

Centraal staan de hulpvragen van de jongeren. Al het andere is daaraan ondergeschikt. Het onderwijs, de zorgverlening en ook het maken of telen van producten, het zijn allemaal hulpmiddelen om aan de centrale opdracht te kunnen werken:

jonge mensen met een beperking de mogelijkheid geven zich naar hun volle potentie te ontwikkelen.

De begeleiders zullen de visie vanuit eigen leven en ervaring moeten kunnen hanteren.

Alleen dan werkt het. In wederkerigheid werken aan elkaars levensperspectieven.

Enkele pupillen en medewerkers Matoekoe

Nieuws vanuit het bestuur van Matoekoe

Ons Doel

Het gezamenlijke doel is om Centrum Matoekoe van een opvangcentrum te maken tot een lerende instelling waarbij de potentie van de kinderen naar voren wordt gebracht zodat zij ondanks hun beperking een wezenlijk aandeel kunnen hebben in de Surinaamse samenleving. Met het Ministerie van Onderwijs is een samenwerking aangegaan waarbij leerkrachten voor het bijzonder onderwijs worden aangedragen. Ook met het Surinaams bedrijfsleven zijn er samenwerkingsverbanden aangegaan. Onze grootste uitdaging is de financiële situatie, waarbij naar mogelijkheden gezocht wordt om zelfvoorzienend te zijn, d.m.v. landbouwactiviteiten, waarbij het overschot te koop zal worden aangeboden. Ook zullen de kunstwerken, gemaakt door de pupillen, worden verkocht. Verder wordt eraan gewerkt om onze gemeenschapszaal te verhuren voor evenementen zoals huwelijken en lezingen. En de mogelijkheid om huisvesting te verhuren voor aankomende stagiaires.

Directeur en bestuur Matoekoe, Urwin Holband, Amalia de Graav, Rose Anne Franklin, Ignatio Caldeira, George Fernandes.

Waar staan wij voor

Als bestuur en directie willen wij transparant zijn. Alles wat wij doen willen wij met alle geïnteresseerden, maar bovenal met onze donoren delen. We zeggen wat wij doen, en doen wat wij zeggen is ons adagium. Wij willen er als Centrum zijn voor onze kinderen, hen accepteren zoals ze zijn. We willen er zijn voor de ouders om de nodige begeleiding te geven. We willen er zijn voor onze medewerkers, dat zij een werkplek hebben die zij mogen ervaren als liefdevol en veilig. Reeds zijn wij begonnen met de weinig beschikbare middelen, om deze gedachte in beeld te brengen door renovatiewerkzaamheden aan het woongedeelte van ons Centrum. Daarna hopen wij met de hulp van Staatsolie Suriname om het schoolgebouw te renoveren. De kosten zijn heel hoog, maar met de hulp van de vrienden van Matoekoe en de inzet van allen, geloof ik dat wij een nieuw elan aan het Centrum kunnen geven. Een die als voorbeeld mag dienen voor Suriname. Ik dank u allen voor uw inzet en gulle gave en kijk uit naar bredere samenwerking met onze donoren.

Verslag Wonen 2021

In het afgelopen jaar is de 24-uurszorg, ondanks de pandemie, door blijven draaien. Momenteel zijn er acht bewoners waarvan twee meisjes en zes jongens. De dagelijkse begeleiding van de woongroep ligt in handen van vijf begeleiders die in shiftverband de diensten draaien. Na de pensionering van de vorige coördinator Wonen, is sinds oktober 2021 mevrouw Mala Bilgoe aangesteld als de nieuwe coördinator. Samen met het team van begeleiders gaan ze de verzorging en begeleiding van de bewoners zo goed als mogelijk ter hand nemen, om hen zodoende een liefdevolle en veilige woonplek aan te bieden. Momenteel vinden er renovatiewerkzaamheden van het woonhuis plaats waarvan de oplevering binnenkort

zal geschieden.
waarvan wij

Met dank aan alle sponsors die ons het afgelopen jaar zijn blijven ondersteunen en hopen dat zij ons ook in het komend jaar zullen blijven ondersteunen.

Beste donateurs en belangstellenden in Matoekoe,

U ontvangt deze Tai Ati om u op de hoogte te houden van het reilen en zijlen in Matoekoe en wij hopen dat u dat waardeert. Wanneer u deze berichten niet meer wilt ontvangen, of deze papieren uitgave liever digitaal wilt lezen, dan kunt u dat doorgeven via e-mail: info@cultureel-fonds-suriname.nl

Verslag Schooljaar 2021-2022

Op 11 oktober 2021 is het nieuwe schooljaar 2021-2022 gestart in Matoekoe.

Vanuit het Ministerie van Onderwijs zijn er nog twee nieuwe leerkrachten toegevoegd aan het team van onderwijzers voor het speciaal onderwijs.

Sinds kort is er ook een Agro-leerkracht ter beschikking gesteld om drie dagen in de week land- en tuinbouwlessen te verzorgen. Wij willen zodoende de tuin van Matoekoe weer tot bloei brengen en de leerlingen bewuster maken van een schoon milieu en leefomgeving.

Leermiddelen, spel-en-sport materiaal zijn tevens door het ministerie aangeleverd. In totaal zijn er vijf leerkrachten ter beschikking gesteld. Ook het schoolvervoer voor de leerlingen en leerkrachten is vanuit het ministerie geregeld. Vier praktijkbegeleiders verzorgen kunst- en schilder-technieken, textiele vaardigheden, keramiek en kaarsen.

Er is ook een muziekdocente in het team die één keer in de week muzieklessen verzorgt.

Wij zijn het schooljaar vol goede moed en enthousiasme gestart en hopen, ondanks de pandemie, op een gezond en voorspoedig nieuw jaar!

Directeur, Urwin Holband

Het planten van een vruchtboom door leerlingen en de Districts-Commissaris in het kader van Wereld Voedseldag.

Woord van de directeur van Matoekoe

Het jaar 2020 werd vol goede moed opgestart. Echter bracht de Covid-19 pandemie in maart 2020 een langdurige sluiting van de Dagbesteding tot september 2020 met zich mee. Alleen de 24-uurszorg bleef in deze periode op een laag pitje draaien.

In deze periode moest de instelling ook de jaarlijkse subsidie van overheidswege ontberen, vanwege de regeringswisseling en de slechte economische situatie in het land. Het bestuur van Matoekoe bleef ondanks deze situatie niet stilzitten en ging met de desbetreffende ministeries Sociale Zaken en Onderwijs in conclaaf. Dit had als resultaat dat de Dagbesteding in oktober 2020 weer kon starten met de aangeboden activiteiten. Weliswaar met minder pupillen vanwege de geldende Covid-19 maatregelen en protocollen die specifiek gelden voor scholen en instellingen.

Van het Ministerie van Onderwijs werden twee leerkrachten van het Speciaal Onderwijs ter beschikking gesteld. In december 2020 werd de kerstvakantie ingeluid met een aangepaste kerstviering gesponsord door stichting Kelly en Shelly.

Voor het jaar 2021 heeft het bestuur in de planning om weer een beroepspraktische opleiding te bieden aan medewerkers van Centrum Matoekoe met als doelstelling verruiming van hun kennis en professioneel handelen binnen de zorg en begeleiding voor kinderen en jongeren met een beperking.

Het is ook de bedoeling om andere zorg- en pedagogische instellingen erbij te betrekken en deze opleiding aan hun medewerkers aan te bieden.

Urwin Holband,
Directeur Matoekoe

CoLoFoN

Tai Ati is een uitgave van het Cultureel Fonds Suriname, Brugakker 4118, 3704ZB Zeist (NL).
Tel: 06 5020 4989; e-mail: info@cultureel-fonds-suriname.nl
Website CFS : www.cultureel-fonds-suriname.nl

Bankrekeningnummer: NL55TRIO 02 1249 9955 ten name van Stg Cultureel Fonds Suriname te Zeist onder vermelding 'Matoekoe'. Stichting Cultureel Fonds Suriname heeft de ANBI status. Aan Tai Ati nr 12 hebben meegewerkt: Urwin Holband - directeur Matoekoe, Ineke Peerdeman, Grietzen Kunnen en Bernard Heldt. Foto's: Urwin Holband en Grietzen Kunnen.

Aan uitgaven van de Tai Ati wordt bijgedragen door de volgende sponsors:
BD-Totaal en Bureau LAGA

Totaalleverancier van biologische producten voor instellingen.
www.bd-totaal.nl

